

İlk Türk Devletleri Kültür ve Uygarlık 1

#yavuzkorkmaz

#sosyobüsdurağı

6. Sınıf

Türklerin Ana Yurdu

→ Türklerin ana yurdu **Türkistan (Orta Asya)**'dir.

Altay Dağları Sibiry'a

Tanrı Dağları

TÜRKİSTAN
(ORTA ASYA)

Hindikuş Dağları

Hazar Denizi

Kıngın Dağları

Çin

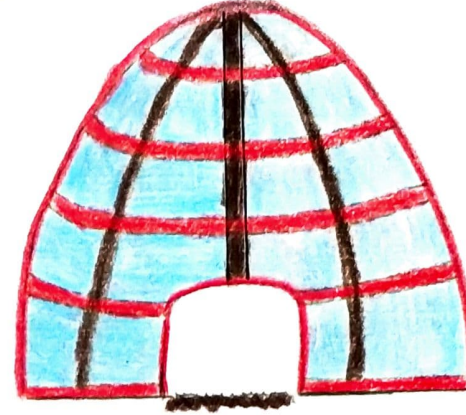
İpek Yolu

Avrupa → Türkistan → Çin

► Çin'den başlayarak Orta Asya üzerinden Avrupa'ya kadar giden ticaret yoludur.

► Türk-Çin savaşlarının temel nedenidir.

OTAĞ



Göçebe Yaşam

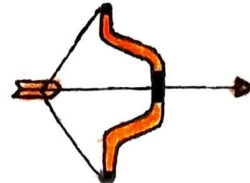
- Türkler, hayvancılık ile uğraştıkları için ve hayvanlarını beslemek için **göçebe (konar-göçer)** hayatı benimsemişlerdir.
- Bu nedenle otağlar (çadır) kurmuş ve çadırlarda yaşamışlardır.

Hayvancılık

- Türklerin en önemli geçim kaynağı **hayvancılıktır**.
- Hayvancılık nedeniyle halı, kilim gibi **dokumacılık** faaliyetleri gelişmiştir.
- Türkler, otı evcilleştiren ilk milletlerden birisidir.

Not: Türkler, hayvancılık nedeniyle göçebe bir hayat yaşadıkları için tarım ile az uğraşmışlardır.

Ordu - millet anlayışı



- Türkler, savaşçı özelliklere sahip olduğundan **ordu - millet** anlayışı vardır.
- Bu anlayışa göre herkes askerdir.
- Ülkenin savunmasında hep birlikte hareket edilir.

Yavuz KORKMAZ

İlk Türk Devletleri Kültür ve Uygarlık

#yavuzkorkmaz

#sosyobüsdurağı

6. Sınıf

2



İkili Yönetim

- Türkler, devlet yönetiminde ikili sistemi benimsemişlerdir.
- İkili yönetim de devlet genellikle **doğu ve batı** olarak ikiye bölünür.
- Doğu'yu kağan, batıyı ise kardeşi veya hanedandan biri yönetir. İkili yönetim de amaç ülkeyi daha kolay yönetebilmektir.

Din ve İnanış

- Türkler'de genel olarak **Gök Tanrı** inancı vardı.
- Gök'te tek bir tanrı olduğuna inanılırdı.
- Öldükten sonra yaşamın olduğuna (Ahiret inancı) inanır ve **Kurgan** adlı mezarlara ölümleri eşyaları ile gömerlerdi.
- Ölenleri için **Yuğ** adlı tören yaparlardı.
- Ölen kişinin öldürdüğü düşman sayısı kadar **Balbal** adlı heykeller dikerlerdi.

Töre ve Sosyal Yaşam

Çocuklar yine Kutay abiniz geldi. Töre ve sosyal yaşamdan bahsedeyim size...

- Türklerde sosyal hayatı düzenleyen yazısız kurallara **Töre** denirdi.
- Töre'ye Kağan dahil herkes uymak zorundadır.
- Aile yapımız ise şöyleydi :

Öğüş → Urug → Boy → Budun
(Aile) (Sülale) (Sülaleler) (Millet)
Topluluğu

İlk Türklerde Bazı Kavramlar

Kopuz → Galgi, saz

Şaman → Din adamı

Uçmağ → Cennet

Tamu → Cehennem

Kurgan → Mezar

Ötağ → Qadır

Türklerde Devlet Yönetimi

KUTAY

Türklerde devlet yönetimini size ben anlatayım çocuklar...

• Devletin başında **Han, Hakan, Kağan** ünvanlı hükümdar bulunurdu.

• Hükümdarlık yetkisi **Kut inancı**'na göre verilirdi.

Kut inancı ⇒ Yönetme yetkisinin Gök Tanrı tarafından verilmesidir.

Kurultay (Toy, kengeş)

• Devlet işlerinin görüşüldüğü meclistir.

• Kurultay'ın başkanı **Kağan**'dır.

• Kurultay'a, Kağan'ın eşi **Kortun** (Hotun)'da katılırdı. (Kadına verilen değeri gösterir.)

Sosyobüs Bilgi ➔

Kurultay'da son söz Kağan'a aittir. Son sözün Kağan'a ait olması Kurultay'ın **Danışma Meclisi** olduğunu gösterir.

YAVUZ KORKMAZ